

VOORSTEL

zaaknummer: 1392978
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: Gerben van Lunteren en Thalita van den Hoek
telefoonnummer: 035 629 2408

onderwerp: Verlenen subsidie Energiedienstenbedrijf - januari t/m juni 2024

Voorstel

1. Vooruitlopend op de in voorbereiding zijnde subsidieregeling "Hilversumse Samenwerkingspartners Energietransitie 2024-2027" een subsidie van € 289.845 toe te kennen aan de Stichting Energie Dienstenbedrijf Gooi en Vechtstreek;
2. Deze subsidie toe te kennen voor de periode van 9 januari t/m 30 juni 2024;
3. De subsidie te dekken uit het budget van Energietransitie, Programma 1 Wonen en Leven, taakveld 7.4 Milieubeheer.

Samenvatting

De Stichting Energie Dienstenbedrijf Gooi en Vechtstreek (EDB) heeft voor de periode 9 januari t/m 30 juni 2023 een subsidie aangevraagd vooruitlopend op de in voorbereiding zijnde subsidieregeling "Hilversumse Samenwerkingspartners Energietransitie 2024-2027". Het EDB heeft niet voldoende financiële middelen beschikbaar om te blijven functioneren totdat deze subsidieregeling voor meerjarige samenwerking is vastgesteld. Daarom wordt het college voorgesteld om voor de periode 9 januari t/m 30 juni 2024 een subsidie te verlenen aan het EDB. Het EDB kan vervolgens voor de periode 1 juli 2024 en verder een subsidieaanvraag indienen onder de dan verwachte subsidieregeling "Hilversumse Samenwerkingspartners Energietransitie 2024-2027".

Inleiding

De Stichting Energie Dienstenbedrijf Gooi en Vechtstreek (EDB) is op verzoek van de regiogemeenten eind 2020 formeel opgericht met als doel de vergaande verduurzaming van de particuliere bestaande bouw te ondersteunen. Hierbij is de focus komen te liggen op het adviseren én realiseren van aardgasvrije woonconcepten voor zowel particuliere woningeigenaren als VvE's ('one-stop shop'). Particuliere woningeigenaren ontvangen een advies op maat met een kostenraming ('klimaatplan') waarbij de prijzen (digitaal) gekoppeld zijn aan bedrijven die dit daadwerkelijk willen en kunnen uitvoeren. Dit advies op maat helpt de bewoner om een of meerdere vervolgstappen te nemen, al dan niet met (een van) de bedrijven waarmee het EDB samenwerkt. VvE's ontvangen uitgebreide voorlichting en, indien gewenst, een advies op hoofdlijnen voor hun specifieke gebouw (scenario's). Vervolgens beslissen VvE's of ze al dan niet gebruik willen maken van de (betaalde) langjarige begeleiding door het EDB, zoals maatwerkadvisering, begeleiding bestuur en Algemene Leden Vergadering, ontwikkeling bouwteam en/of offertebegeleiding en uitvoering.

Het unieke is dat het EDB ook de bouwbedrijven coördineert die de verduurzaming uitvoeren. Met name dit coördinatie onderdeel is van cruciaal belang om inwoners te ondersteunen bij de energietransitie en

werd ten tijde van het oprichten van het EDB onvoldoende door de markt opgepakt. Het EDB is voornamelijk opgericht om dit marktfalen op te lossen.

De gemeente Hilversum ziet het EDB als één van de systeempartners in de lokale samenwerkingsketen voor de energietransitie en werkt aan beleid en een subsidieregeling om deze samenwerking meerjarig te verankeren. Voor het EDB komt de verwachte subsidieregeling te laat. Per 1 januari 2024 zijn de regionaal verstrekte financiële middelen uitgeput en in regionaal verband is afgesproken dat gemeenten nu zelf afspraken maken met het EDB. Daarom heeft het EDB een subsidie aangevraagd. Deze aanpak is vergelijkbaar met hoe we met energiecoöperaties omgaan. Voor hen is in december [een regeling gepubliceerd](#) waarbij we begin 2024 één energiecoöperatie zullen aanwijzen als systeempartner. Nadat de energiecoöperatie is aangewezen zorgen we voor deze energiecoöperatie ook voor een overbrugging tot aan de verwachte subsidieregeling voor meerjarige samenwerking.

De activiteiten van het EDB dragen bij aan de beleidsdoelen van de gemeente Hilversum, namelijk:

- [Transitievisie Warmte](#): het aanjagen en aanzetten tot actie, en hulp en begeleiding bij (vergaande) woningverduurzaming, en;
- [Hilversums Isolatie Programma](#): het aanbieden van klimaatplannen (adviesproducten) en uitvoeringspartijen.

Probleemstelling/doel

De gemeente beoogt met het verlenen van een subsidie de dienstverlening door het EDB beschikbaar te houden en door te ontwikkelen. Via voorwaarden in de verleningsbeschikking verlangt de gemeente telkens meer ondernemerschap van het EDB en biedt haar tegelijkertijd de meerjarige zekerheid om dit te kunnen laten zien. We verwachten dat de vraag naar de diensten van het EDB gaat toenemen als gevolg van de activiteiten die door de gemeente en ketenpartners worden ondernomen in het licht van de energietransitie. Voor 9 januari t/m 30 juni 2024 worden in bescheiden mate inkomsten geprognoseerd. Op het moment dat het EDB winst maakt (dat wil zeggen, haar inkomsten overstijgen het door haarzelf te bekostigen financiële deel), zal de subsidie naar gelang lager worden vastgesteld. Immers, de stichting EDB heeft geen winstoogmerk. Het EDB legt hierover verantwoording af aan de gemeente.

Argumenten

1.1 *De dienstverlening van het EDB draagt bij aan het beleidsdoel uit de vastgestelde Transitie Visie Warmte en het Hilversums Isolatie Programma (het aanjagen en aanzetten tot actie, en hulp en begeleiding bij (vergaande) woningverduurzaming).*

1.2 *Het EDB is een belangrijke systeempartner, zijnde een voorgenomen DAEB (Dienst Algemeen Economisch Belang) binnen de Energietransitie in gemeente Hilversum, om bewoners te ontzorgen hun woning te verduurzamen.*

Een Dienst van algemeen economisch belang (DAEB) is een dienst die het algemeen belang dient maar niet rendabel is. Overheidsoptreden is noodzakelijk omdat de geleverde dienst door marktfalen niet vanzelf uitgevoerd zal worden. Het overheidsorgaan kan dan een dienst beleggen bij een onderneming. Bij het uitvoeren van een DAEB gelden ruimere staatssteunvoorwaarden.

1.3 *Vanaf 1 januari 2024 zijn de financiële middelen van het EDB uitgeput en bij uitblijven van subsidie vallen haar inspanning grotendeels stil.*

1.4 *Voor de overbruggingsperiode 9 januari t/m 30 juni 2024 is het instrument “spoedsubsidie” passend. Een spoedsubsidie is een technische oplossing conform artikel 4:23 lid 3a van de Awb, die ingezet kan worden wanneer er een subsidieregeling in voorbereiding is en er vooruitlopend al een subsidieaanvraag is gedaan in lijn met de na te streven doelen uit de voorgenomen subsidieregeling.*

We kennen de subsidie toe in afwachting van de subsidieregeling voor ketenpartners van de energietransitie. Deze subsidieregeling voor activiteiten van de ketenpartners van de energietransitie is in voorbereiding ("Hilversumse Samenwerkingspartners Energietransitie 2024-2027") en wordt het eerste kwartaal van 2024 aan het college aangeboden ter besluitvorming.

3.1 *Wij subsidiëren niet het volledig aangevraagde bedrag.*

We zijn voornemens om 85% van de kosten te subsidiëren. Dit komt op een bedrag van €289.845 voor de activiteiten van 9 januari 2024 tot en met 30 juni 2024. De overige 15% van de kosten kan het EDB zelf bekostigen uit verwachte kickback fees, die volgen nadat een inwoner (een deel van) de geadviseerde maatregelen uit een klimaatplan laat uitvoeren door een van de aangesloten bouw- en installatiecoalities en/of -bedrijven. Een inwoner bepaalt uiteindelijk zelf of hij (een deel van) de geadviseerde maatregelen al dan niet laat uitvoeren, en welke partij(en) hij daarvoor in de hand neemt. Het kan dus zijn dat hij in zee gaat met partij(en) die niet bij het EDB zijn aangesloten. Hoewel er in dat geval geen kickback fee volgt wordt hiermee gedwongen winkelnering voorkomen.

Bij het aangaan van een meerjarige samenwerking zullen per jaar het percentage dat de gemeente aan kosten subsidieert afnemen tot een gemiddelde van 70% over 4 jaar. De subsidie uit het eerste half jaar van 2024 wordt geacht daar deel van uit te maken. Hiermee stimuleren we het ondernemerschap en verdelen we de risico's. Deze percentages zijn in onderling overleg bepaald en is onderdeel van evaluatie in gaande gesprekken;

3.2 *De spoedsubsidie hoeft pas verantwoord te worden na 2 jaar in 2026 of uiterlijk na afloop van het meerjarige samenwerkingstraject.*

Er worden geen substantiële inkomsten uit kickback fees in het eerste half jaar verwacht, maar pas over een langere periode. Om die reden mag deze spoedsubsidie verantwoord worden na 2 jaar in 2026 of uiterlijk na afloop van het meerjarige samenwerkingstraject. Dit geeft ondanks het feit dat in het eerste half jaar nauwelijks kickback fees worden verwacht, de gelegenheid deze doelstelling over meerdere jaren van de samenwerking te verdelen.

3.3 *Wanneer het EDB zelf meer inkomsten gaat genereren (kickback fees bij daadwerkelijke realisatie van verduurzamingsmaatregelen) moet het meer en meer op eigen benen staan.*

Op het moment dat haar inkomsten het door haarzelf te bekostigen financiële deel overstijgen, zal in beginsel de subsidie naar gelang lager worden vastgesteld. Hiertoe worden voorwaarden opgenomen in de toekenningsbeschikking.

Kanttekeningen

1.1 *Het verlenen van deze subsidie brengt de verplichting met zich mee dat de gemeente binnen een jaar een subsidieregeling vaststelt.*

Indien dit niet gebeurt schaadt dit de rechtmatigheid van deze subsidieverstrekking. Een voorstel hiervoor is momenteel in voorbereiding en wordt in het voorjaar van 2024 ter besluitvorming aan het college aangeboden.

3.1 *Wij stellen voor om voor het komende half jaar maximaal 85% van de kosten te subsidiëren.*

Hierbij bouwen wij het te subsidiëren deel in de meerjarenafspraken af, met als doel dat het EDB zichzelf beter financieel in stand kan houden als de kickback-fees toenemen. Het overige deel van de kosten kan naar verwachting worden gedekt uit de geprognoseerde inkomsten (kickback fees).

3.2 *Het verdienmodel onder de diensten van het EDB is nog niet tot volwassenheid gekomen.*

Als gemeente houden we daarom nadrukkelijk de vinger aan de pols m.b.t. de financiële situatie van EDB door middel van maandelijkse accountgesprekken en bestuurlijk overleg. Tevens wordt er een jaarrekening met accountantsverklaring opgesteld en beschikbaar gesteld;

3.3 *Als grootste afnemer van de diensten van het EDB zou de schijn kunnen ontstaan dat Hilversum ook betaalt voor dienstverlening door het EDB aan regiogemeenten.*

Dit is niet aan de orde. Door de eis van een open boekhouden kunnen we dit controleren en hierop bijsturen.

Financiën, middelen & capaciteit

Het EDB heeft €340.994 aangevraagd. We zijn voornemens om 85% van de kosten te subsidiëren. Dit komt op een bedrag van €289.845 voor de activiteiten van 9 januari 2024 tot en met 30 juni 2024. Deze kosten komen ten laste van het in de begroting onder taakveld 7.4 Milieubeheer begrootte budget. De subsidie wordt verleend als zijnde een spoedsubsidie op grond van de Awb artikel 4:23 lid 3a.

Uitvoering

Na positieve besluitvorming ontvangt het EDB een toekenningsbeschikking voor de periode 9 januari t/m 30 juni 2024.

Na positieve besluitvorming van de (separaat aan te bieden) subsidieregeling “Hilversumse Samenwerkingspartners Energietransitie 2024-2027” kan het EDB een meerjarige subsidie aanvragen voor de periode juli 2024 en verder.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Subsidiebeschikking